

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 3. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsako leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Ptošno-hranilnični račun št. 652.841.

Trst in Slovenci!

»Slovenski Narod« je prišel 19. jan. t. l. članek „Slovenci in Trst“, ki smo ga tudi mi omenili in smo pripomnili, da je dopisnik povedal mnogo umestnega in resničnega. Omenja razvoj in napredek Trsta, Benetke in Reke, ter pravi, da je med temi tremi lukami najbolj napredovala Reka, kar je tudi popolnoma resnično. Tudi Benetke so bolj napredovale, nego Trst, ki je tak rakoč nazadoval, če vpočtevamo, ksko močno je Reka napredovala.

Nadalje omenja, kako je dunajska vlada vpoštevala napredovanje in konkurenco Reke ter je za Trst potrošila mnogo milijonov. Tudi to je res, ali vprašanje je, da li je vlada s tam, da je nekaj potrošila, stila tudi najvažnejši korak, ki je bil potreben, da se Trst povzdigne vsaj na svoje nekdanje mesto, ki je je že zavzemal v svetovni trgovini?!

Prvi pogoj za razvoj pomorsko-trgovskega mesta, ali luke, je, da ima pravo geografsko lego, da je luka kolikor možno daleč v kontinent potisnena, da se po morju da daleč voziti, ker se s tem zblížujeta kolikor možno prodajalec in kupec ter imata najcenejšo vodno vez in ni treba blaga prekladati. Ta pogoj ima Trst v razmerju z imenovanimi mestoma v najboljši meri, ker Trst leži ob Adrijskem morju najbolj na severu. In to mu je dajalo tudi dolgo časa prednost, s tem je Trst svoječasno tudi prehitel Benetke.

Toda, ko je dosežen prvi pogoj, je treba, da se ima tudi druge, to se pravi: treba je skrbeti, da se tudi nadalje po kopnem blago čisto prevaža, da imajo trgovci isto udobnost, ki jih napravlja sposobne za konkurenco. Tega pa Trst ni imel. Trst veže z notranjimi deželami najdražja železnica, kar jih ima naša monarhija. Pa to še ni bilo dovolj. Kdor pozna trgovsko mahinacijo, ve, da se daja na železnicih marsikaj doseči, česar dragi nimajo. To pa je umela tudi ogrska vlada, ki je za svoje dežele izposlovala pri južni železnici take udobnosti, kakršne jih ni hotela ista železnica tostranski polovici nikdar dovoliti, ker je že madjarskim Ž dom morala obljubiti, da celitvaneem tega ne da, kar je dala transilvanecem. V pojasnilo hočemo omeniti velikanske refakcije, ki so jih imeli za časa, ko je Reka bila proglašena madjarskim pristaniščem, in jih imajo še dandanes.

Nadalje je ogrska vlada skrbela, da je morala južna železnica dovoliti za gotove vrste blaga posebno dolge obroke za svobodno bivanje blaga na kolodvoru. Tako je n. pr. moka na Reki smela ležati celih 21 dni, ne da bi bilo treba plačati niti enega solda skladiščarine, medtem ko v Trstu tega ni bilo in je moka, desi je bila namenjena za eksport, smela na kolodvoru čakati le 2 dni kakor drugo navadno blago. In še-le čez dolgo časa se je dosegel nekoliko daljši rok enega tedna, ki pa ni imel nobenega pravega

pomena, ker je bilo treba preveč paziti na odhajanje ladij. In, ako je tudi železnica zakrivila, da je blago došlo prepozno v Trst, vseeno ni dovolila daljšega termina za svobodno bivanje blaga na kolodvoru. Na Reki pa se kaj takega ni moglo pripetiti, ker je bilo 21 dni svobodnih, vsakih 15 dni pa je redno odhajal po eden parnik v dotični kraj, kamor se je hotelo izvoziti blago. In ako je železnica kaj zamudila, da blago ni prišlo pravočasno na Reko, ni to imelo nobenih slabih posledic, ker je isto od skladiščarine svobodno čakalo odhoda prihodnjega parnika. Kaj čuda potemtakem, da je vse pošiljalo eksportno blago preko Reke?! S tem sta se pa tudi dosegla dva namena: Reka se je povzdignila kakor trgovsko mesto in se je povzdignilo reško, oziroma madjarsko plovstvo, kar je omogočilo, da so Madjari izpodirili takozvani avstro-ogrski Lloyd in si ustanovili društvo »Adria«, ki dela Lloyd grozno konkurenco. Le enega se je naša vlada na tem naučila. Ko je videla, kako ševini stičao postopajo Madjari s svojo »Adrijo«, da mora biti vse madjarsko, kar se drži kake njihove ladije razun blaga, ki so ga dobivali za prevažanje, ki jim je bilo, seveda, dobrodošlo tudi od Slovanov, pričela je pri Lloyd širiti — germanizem. Kakor da bi bil Lloyd kaka pravcata nemško-vladna institucija in da bi med milijoni, ki jih meče Lloyd v žrelo, ne bilo niti enega groša od slovenskih davkoplačevalcev!! Naša vlada je torej imela pač voljo in namen, da stori nekaj za povzdigo trgovine, ker je rešila tedaj falitni Lloyd, ali valed svojega nepraktičnega postopanja ni dosegla ničesar drugega, nego to, da je rešila Lloyd in njegove akcionarje. Ni pa rešila plovbe in trgovine, ki bi bila postala gotovo vsa drugačna, če bi jo bil dobil v roke kak praktičen Anglež, ali pa Dalmatinci z vladno podporo, ki jo ista daje Lloyd. In Trst bi bil imel več od nje, nego ima od Lloydja, ki je postal nekako zavetišče za nekatere pomorske častnike, protež rance in slične ljudi, ki potrebujejo raznih sinekur, da zamorejo v slovaški družbi igrati vloga višjih gospodov.

Ako bi bila naša vlada drugače postopala, to se pravi, ako bi bila pravična, praktična in nepristranska, bi bila takrat, ko se je vemilila Lloydja, ko se je isti prelevil iz avstro-ogrškega v samo avstrijskega, drugače vredila vse stvari Lloydja in pa pristanišča ter takozvani »javni skladišče«, ki jih je pustila umirati in hirst ravno v tisti dobi, ko bi bili imeli potegniti nase tranzitno trgovino. Pozneje je vlada sicer prevzela skladišče, a pustila je gospodariti stare podgne, ker se je bala zameriti se gospodujoči stranki. Vlada je torej res vuknila v razne koristne naprave lepih milijonov, ali pustila je na krmilu slebe gospodarje, ki so več škodovali, nego pa koristili. Mesto da bi javna skladišča bila res trgovska naprava,

so zopet postala gnezdo sinekur in iredentizma.

S tem, da je vlada dopuščala slabo gospodarstvo tam, kjer je imela pravico vmešavati se in pregledovati poslovanje, je zagrsila mnogo. Sicer pa to navsezadnje ni slab princip, toda le pri zavednih in razsodnih ljudeh, ki imajo nekaj načrt, po katerem hočejo delati, ki je pa strgo le na gospodarstvi podlagi. Odkar pa so se Tržačani začeli več baviti s politiko, nego pa s trgovino, je naravno, da je ista pričela padati, in izgubili so nekatere vrste blaga, ki je včasih bilo izključno le tukajšnja specialiteta. In glavna trgovina je prešla v tuje — nemške roke! Če je vlada hotela to doseči, se jej je to popolnoma posrečilo. Le da je s tem Trst spravila na jako nizko stopinjo trgovinstva. Dejstvo, da se n. pr. kava, ki je bila svoječasno eden glavnih tržaških predmetov, do Ljubljane uvaža preko Hamburga, nam kolikor toliko ilustruje ves položaj.

Nadalje je potrebno za trgovski razvoj kacega mesta tudi trgovskega naraščanja. Tudi v tem oziru je naša vlada skrbela za Trst. Ali zopet vidimo isto rakano, kakor na vseh vladnih institucijah, kar jih je v Trstu. Že Marija Terezija je bila ustanovila v Trstu trgovsko in navtiško akademijo in je ta zavod najstarejši svoje vrste v vsej naši monarhiji. Na tem zavodu so nekdanj vzgojevali trgovski in pomorski naraščaj in nikdo se ni izpodtikal nad slovensko narodnostjo. Da, čeč hrvaščina se je poučevala. Čim pa je zavladala protislovenska židovska struja in slovenski dijaki niso imeli več miru, je naravno, da so ti poslednji ostali. Nekaj let se je potem še vedno tiskalo na spricvalih med neobvezne predmete: »lingua croata«. Ko so pa pred nekaj leti navtiko reorganizirali, je pa izgubila še ta zadnja sled nekdanjega namena. Šola je postajala od leta do leta manje obiskovana, da-si je nekdanj bila na dobrem glasu. Še balgarska vlada je bila poslala sem nekaj dijakov, da bi tukaj študirali. Toda ni jim bilo možno izhajati in izginjali so poleg me, take, da je od 12 ali 14, kolikor jih je bilo, naposled ostal en sam. In še ta ni izvršil. Krivda je zopet znano postopanje. Zanimivo je, da za slovenske dijakke, oziroma tudi za italijanske, ki bi se bili radi učili hrvaščine, katero kakor mornarji neobhodno potrebujejo, niso hoteli dobiti učne moči, pač pa so vzdrževali za tri dijakke, ki so obiskovali novo grščino, posebnega učitelja, ki ni usposobljen za noben drug predmet. Vendar pa ve vsaki, še tako zagriženi Italijan, da mu je grščina bore malo potrebna, kak slovenski jezik bi mu pa zelo koristil. In vendar se vlada drži svoje stare navade: le nič slovenskega! Ker smo že pri tej šoli, bodi omenjeno, da imajo Italijani, ki se vedno jočejo, kako jih vlada pritisaka, dve višji trgovski šoli, od katerih je ena p pol-

noma državna (v Trstu), ena (v Tridentu) pa ima izdatno podporo; v Trstu samem pa imajo Italijani še navtiško akademijo, ki je nekako pristanišče miru za mornarske častnike, ki nimajo kaveije, a bi se radi poročili.

Ko so ta zavod reorganizirali in odstranili zadnjo sled hrvaščine (kar je storil, seveda, neki bivši mornarski častnik, rodem Dalmatinec), je bila ta šola tako dobro obiskana, da je imela še enkrat toliko profesorjev, nego dijakov v treh tečajih. Na vsacega dijaka sta spadala po dva profesorja. Tukaj imamo tudi nekaj, o čemer bi bilo treba razmišljati in za kar bi bilo treba skupne akcije. Mi nimamo niti ljudskih šol, Italijanom pa vlada kar sili višje šole in jih vzdržuje, ko niti obiskovane niso! Ako bi bil pri nas tak slučaj, bi bili tako šole že davno zaprli.

Da se pa brez ljudskih šol sploh ne moremo držati, to vidimo vsaki dan na lastne oči. Imeli smo in imamo v Trstu lepa trgovska in deloma tudi obrtna podjetja, katerih lastniki so Slovenci. Toda vsled pomanjkanja slovenskih šol se nam odtujujejo dotične družine že v drugem kolenu. Na napredek in razvoj naše narodnosti v Trstu je sploh nemogoče misliti, dokler se nam ne dá možnost, da svojo mladino ohranimo. Prvi pogoj za nas so slovenske ljudske šole! Na tujih univerzah se nam odtuja komaj 1%, na tujih ljudskih šolah pa izgubljavamo gotovo 95% naše mladine.

Gospod dopisnik omenja nadalje tudi industrijo in obrti, kar v Trstu sploh niti razvito ni. Tudi tukaj je vlada že napravila prvi korak za razvoj, ali zopet smo tam, kakor popred: obrtna šola je sama laška. V to šolo naj bi pošljali obrtniki, mladi delavci po raznih tovarnah, gojenci sploh. No, to je vendar veliko našega ljudstva. Znano je, da živi v Trstu in okolici najmanj 50.000 Slovencev. Da je pretežna večina teh delavskega sloja, to ve dobro naša vlada. Istotako ve, da so nekatere obrti skoraj izključno naše, kakor zidarstvo, klesarstvo, mizarstvo, pekarstvo itd. In vendar ne dobiš za vse obrtni šole ene učne moči, ki bi znala predavati v našem jeziku kateri si bdi predmet. Sploh pa je škoda kaj govoriti o tržaškem šolstvu. Ista naša tudeča vlada, ki vidi vse pretežaje nevarnosti, trpi tukaj, da dežela niti svojega šolskega zakona nima! V Trstu ni treba hoditi v šole. Nikdo ta ne bo krivoval, če ne pošilja svojih otrok v šole. To je seveda vse iz pravičnosti. Ako bi bil zakon in bi se gledalo na to, da bi morali troci v šole, bi bilo treba tudi slovenskih šol, ali pa bi merala vlada enkrat jasno reči: Slovenci, vi morate pošiljati svoje otroke v italijanske šole! Kajt, iz nemških jih gonijo že sedaj s pretvezo, da so nemške šole le za Nemce in državne uradnike.

PODLISTEK.

118

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. O.

— To sem si rekel sam že stokrat. Ali do sedaj Bog ni uslišal moje prošnje. Da je mrtev, vedel bi vsaj za gotovo, kaj je žojim. Trn bi mi ostal v sru, ali ne bi me mučil večni nemir. Nu, jaz vem, da je živ, da ga ima moj krvnik Prišlin v svojih rokah.

— Viš, zakaj ga ne iščeš?

— Zastonj, kume, je zmajal Benkovič z glavo. Neki dijak prosjak mi je sporočil, da je čul na skritem, kako je Prišlin govoril s tatoma Martinom o mojem jedinecu in je prekel celo, da ga je skrtil. Poslal sem dijaka, naj mu išče sled. Zastonj, dijak se je povrnil praznih rok. Nič ni izvedel, a jaz sem v dvomu in strahu, ne spim, se tresem, molim in jočem. Kaj stori krvnik žojim, kako muči

mojega otroka, dan za dnem, trenotek za trenotkom, da se s trpinčenjem otroka mašuje nad menoj, ki nisem kriv. To mi je grenka rana na mojem sru. Skoro da sem obsvovalil ves svet, vse življenje, ko mene usoda tako krivično plačuje. Zagradil bi se pred drugimi ljudmi, niti bi se ne brigal za njihove spore in pravice, delajo naj, kar jih je volja. Najraje bi se zakopal v grob se svojo žalostjo.

— Ali Živan! Človek si! Ako te je zadela nesreča, je to božja volja, a Grič ne pozabi nikdar, koliko si trpel za mest. Nu, Bog ti je dal moči, da odvrneš nesrečo od vseh nas. Ali nam boš odrekal pomoč in dopuščal, da bodo vsi nesrečni ker si ti nesrečen?

— Ne daj Bog! je rekel Živan, dvignivši roko, vem, da nisem samo oče, da sem tudi mešan. Znam nadvladovati svoje sree, sodaik! E-o me s teboj!

Pod mestnim brdom nasproti Nemški vasi se je dvigala v tistih časih lesena hišica

v eno nadstropje, prava grdoba brez primere in na pol ukopana v breg. Od starine razrušena, se je ulegla, streha se je znižala, grede izkrivile, a pod segail. Bila je to krčma. Vsi Gričani so jo dobro poznali, ali niso lepo govorili o njej, ker se je v taj bišji go-dilo marsikaj sumljivega in grešnega. Stokrat so bili tam krvavi spori; celo tudi na nože. Kadar-koli se je knhal kak upor, gotovo mu je bilo iskati začetka v tej krčmi. Neredko je bil tu kak človek oropan. Sem-kaj so zahajali odpuščeni vojaki, kupljive ženske brez arama, tatovi konj, postopše in drug izmeček človeški, ker treba vedeti, da mesto Grič ni bilo v tistih krvavih časih nič čisteje in pobožnejše nego-li je danes.

Ča tudi je bilo zrno mešanstva zdravo in negrešno, vendar so se v naraščajočem mestu zbirale razne droži ljudstva; a da ni bilo tu samo dobrote, ampak tudi grehote, tega ni treba praviti. Utijalo se je tu in klalo, psovalo in sleparilo, vedelo se je za nečistosti in prešestvanje, za ponarjanje pisem, denarja, prisege, pečata in ostri zakonit

mesta, krvave sentencije mestnega sodišča, zapisane v starih kvaderuah, pričajo, da so bili to krvavi hudi časi, ki bi bili trebali tudi metle božje. Krčma ni imela posebnega napisu. Krčmar se je imenoval Tomaž in se je rekalo: »Pri Tomažu pod Gričem. Čudno, da ni mestno svetovalstvo poseglo v to nečisto gaezdo, da-si se je pszilo, kaj se godi tu. Stari Tomaž je bil besen branitelj mestne pravice. Ko je govoril o tej, penila so se mu usta. Kapiteljako gospodo je sovražil kakor satane, ali v mestnem okraju je bil zelo pobožen, dajal je za maše, za sveče, obdarjal je javno siromake, hodil na vsako žegnanje in peval glasno slozi nos na vsaki procesiji. Mestna oblast mu je očitno gledala skozi prste, ne samo radi brige za domače pravo, niti radi velike pobožnosti, ampak radi tega, ker je Tomaž doznaval za vsako zlo delo v mestu, za vsako namero kapiteljsko, ter je vse zvesto sporočal mestnemu sodniku, na skrivnem seveda, lopovi niti sanjali niso o tem.

(Pride še.)

Ako rekapituliramo pogoje za razvoj Trsta in pa vladno delo, vidimo, da ima Trst geografske, materijalne in moralne pogoje za razvoj, da dobi z novo zvezo še boljše in večje sposobnosti, da postane velik trgovski emporij, toda če se bo delalo vedno le po starem avstrijskem zistemu, bomo imeli mi Slovenci bore malo od tega razvoja, pa tudi Italijani ne veliko. Pač pa se bo jačil nemški živelj, za kar bodo posebno skrbeli Nemci iz Prusije in pa naša vlada. Tako bo mest do Adrije dovršen čim prej.

Nekaj malega bi se morda dalo še rešiti, ali na kak način? Slovenci imamo lahko vse pogoje, da bi pričeli kako večjo trgovsko akcijo, toda nedostaja nam eden glavnih faktorjev: minimamo trgovsko naobrazenih ljudi. Nimamo trgovskega naraščanja. Koliko Slovencev se je že vspelo na višek gmotnega stanja: bodisi, da so to dosegli na podlagi ptuje naobrazbe, bodisi s samouštvom! Ali dejstvo je zopet, in sicer žalostno dejstvo, da take močne in velike trgovske hiše niso ostale več naše, ker so otroci takih trgovcev bili vzgojeni v tujem, nam celó sovražnem duhu. Od tod toliko močnih trgovin in bogatih hiš, ki imajo slovenska imena, seveda več ali manj spake drana. Vrhu tega pa imamo Slovenci to priraslo hibo, da pošiljamo svojo deco le v gimnazije. Lahko rečemo, da, kar imamo više posvete intelligenca, so to po 90% taki, ki so bili prvotno poslani v šole, da bi postali »gospodje«. Za jurista, medicina ali profesor — se noben kmet ni poslal svojega sina v šole; v takozvane strokovne šole, ali na realke pa že celó ne! Za trgovske više šole pa do pred nekaj let še vedeli nismo, in ako je kdo prišel na kak tak zavod, se je to zgodilo le, ker je že havariral povsod drugod. Pozno se le so se nam začele odpirati oči in smo pričeli uvidevati, da je trgovina dandanes eden najvažnejših faktorjev in da imajo absolutne trgovskih akademij lepo bodočnost. Seveda je tudi tukaj skrbeti za narodno vzgojo, za slovensko trgovsko akademijo, da bodo bogati trgovci ostajali tudi narodni, da ne bodo le bogatstva kupčiji, se izneverjali svojemu jeziku ter postali naroda najbolj nevarni janičarji.

Za to pa povdarjamo zopet, da je treba, da je po ena, vsaj nižja trgovska šola v Ljubljani, Celju, Postojni in v Trstu, kjer bi bila pač na mestu viša trgovska šola ali akademija. Za osnivanje nižjih šol ni potreba tako velikega kapitala in so tudi učne možnosti cene, nego pa za akademije, ki bi za sedaj zadostovala ena, samo da bi že bila! Zasnova nam je, da se snuje trgovska akademija v Ljubljani in sicer že kakih pet let. Ne vemo pa, kdaj bo otvorjena, da si bi se bilo to (po našem mnenju) že pred leti lahko zgodilo in bi sedaj, ko v Trstu pričnemo nova doba, že imeli mlad trgovski naraščaj.

Kar se pa tiče mnenja gospoda dopisnika, da bi se v Trstu industrija dala vsaj še potrojiti, bi mi le želeli, da bi bilo to možno. Ali po dosedanjih izkušnjah, ki so napravile neki gospodarski aksijom, se more industrija le tam razvijati, kjer je dovolj vode (sladke namreč). V Trstu pa tega ni. Ako bi se tudi v tem pogledu kaj izboljšalo, potem bo dan vsaj pogoj. Sicer pa moramo priznati, da je tudi v tem pogledu v Trstu veliko premalo podjetnosti, da si je veliko krivde na grozni draginji, ki je tu.

Ker Trst nima dovolj sladke vode in ker je v Trstu velika draginja (enaka kakor na Dunaju, kar smo povedali že pred nekaj dnevi, je umevno, da se industrija in obrt ne morajo razviti. Tržaške ladjetsalnice ne morejo konkurirati z drugimi inozemskimi, ker sta tukaj delo in material drage, medtem ko je drugod ali eno ali drugo ceneje. Če bi naša vlada ne naročevala iz patrijotizma svojih ladij v domače ladjetsalnice, ki pa res dobro delajo, bi tudi tega ne imeli v Trstu. Kajti kvaliteta, če je predraga, vendar ne odgovarja traškom. Kar se tiče močnatosti, da bi kdo sezidal nov mlin, kakor je bil Ekonomov, je pa to v Trstu takorekoč nemogoče, če hoče imeti le količjak obresti od vlozene glavnice. Stvar je namreč ta, da veliki mlini dandanes delajo z relativno jako malim dobičkom ob velikanskem riziku, in pa da je večja za žito iz žitnih pokrajin (Ogrsko) tako draga kakor za moko. Treba je pa računati na odpadke, ki se prodajajo po nizki ceni, ali pa se sploh prodati ne morejo, ker se jih veliko izgublja v prah itd., a je bilo vendar treba tudi od te teže plačevati voznino. Da bi pa mlet inozemsko žito, je to težavno, ker je to vedno odvisno od trgovskih pogo-

deb, ki jih ima država z drugo, od katere je odvisna carina. Da bi pa plačeval carino in potem hotel izvažati, to ne gre, ker so vedno take cene in taka carina na žito iz onih držav, ki nimajo ugodne trgovinske pogodbe, da je nemogoče konkurirati. Za vožnjo žita v Trst po železnici pa ima zopet prvo besedo južna železnica, oziroma jo imajo madjarski židje, ki določajo refakcije za se in za druge. Ako se računa s takimi faktorji (in to nam priprdi vsaki strokovnjak, da je res tako), potem pa ne vemo, da bi se dobil še kdo, ki bi na politične konstelacije in na židovsko milost riskiral tak mlin, kakor je bil Ekonomov, najmanjše je menda pa g. Ekonom sam, ki je že izkusil gori navedene okolščine. Priti je moral tudi on do zaključka, da pri nas gospodarijo madjarski židje in madjarska vlada, ki diktira naši polovici to, kar ugaja njej. O tem dalje govoriti in razpravljati, ni potrebno. To so dejstva, ki so znana vsakemu strokovnjaku. Sicer pa ne dvomimo, da ne bi bil g. Ekonom zopet sezidal svojega mlina, ako bi bil imel najmanjšo verjetnost, da bo mlin količjak dobro vseval. Saj bi bilo to zanj mnogo lažje, nego za kateregakoli si bodi. In on je vrhu tega tudi podjeten trgovec že po svoji narodnosti, ki ne neha delati, kadar vidi, da ima že dovolj, ampak še le takrat, kadar vidi, da več ne more.

Ker nam je pa na tem ležeče, da si opomore naš živelj ob Adriji, da bomo imeli tudi mi kaj od te nove železnice, o kateri se toliko govori in piše, da se nam pozneje ne bo očitalo, da nič ne delamo, in da smo mi zakrivali, da Slovenci kakor trgovci v Trstu ne pribijajo do veljave, da mi nismo znali izkoristiti pravih prilik: predlagamo vsem, ki se zanimajo za to in ki se čutijo zmčene, da bi na tej akciji lahko kaj pomagali, naj se nam pismeno prijavijo, da siličemo eventuelno kak shod ali posvetovanje, na kar vabimo v prvi vrsti seveda gospoda dopisnika, kajti treba je svetovati, pa tudi delati, in sicer složno in resno.

Občni zbor polit. društva „Edinost“ dne 29. januarja 1905. v „Sokolovi dvorani“.

(Dalje.)

Zaslugi priznanje.

Na to je spregovoril predsednik dr. Rybář: Predno preidemo k naslednji točki, dovolite, da spregovorim še par besed, ki je zahteva od mene dolžna hvaležnost. V novem, danes izvoljenem odboru ni več moža, čegar delavnost bomo težko pogrešali. To je naš dosednji tajnik dr. Brnčić. On je bil res tajnik kakor mora biti: duša delovanju društva. On je bil neumoren delavec in je potrošil mnogo časa in truda za naše društvo. Posebno neumoren pa je bil za časa volitev. Dolžnost mi je, da se mu danes iskreno zahvalim za toliko požrtvovalnost. (Živahna pohvala).

Vseučiliščno vprašanje in tržaški Slovenci.

Ker je referat o tej točki prevzel dr. Rybář, je izročil predsedstvo novemu predsedniku Ivanu Gorjupu. Poslednji je torej podelil besedo dru. Rybářu, ki je izjavil tako-le:

Zadnje čase se bije v slovenski javnosti hud boj radi vprašanja, ki je velike važnosti. Kakor pa je že ob vsakem takem važnem vprašanju, je tudi sedaj več in različnih mnenj. Ali mesto, da bi se izražala ta mnenja mirno, stvarao in na dostojanstven način, kriče slovenske strune jako hripavo, in to gotovo ne stvari na korist. Naš list »Edinost« ni prav za prav preciziral svojega mnenja. Stori pa je le svojo dolžnost, ko je priobčil neki članek dra. Tume. Najmanjše pa si moremo misliti, da je storil s tem Bog ve kakov naroden greh. Vendar pa je bil naš list silno napaden radi tega članka. Res je, da nam je bil dan migljaj, naj ne razpravljamo o stvari, in mi smo se pokorili, ker nismo hoteli še bolj mešati. Sploh ni slovensko vseučiliščno vprašanje za nas tolike važnosti, kakor za druge rojake naše. Ali ko smo bili tako ostro provocirani nismo mogli in nismo smeli molčati. In zopet smo bili opozorjeni, naj odnehamo v interesu stvari. Oči več strani pa se nam prigovarja, da ni dobro, ako se vse zamolčuje. Ker čisto da je dobro, ako se govori. In res se s samim molčanjem nič ne koristi in je boljše, da se govori javno, kar se ima na srečo.

Naj vam podam eno priliko. Na Nemškem obstoji velika močna socialna demokratska stranka, največa v Nemčiji. Naj

navedem samo dejstvo, da je bilo o zadnjih volitvah v nemški državni zbor za to stranko oddanih 3 milijone glasov. Ali so nje ideje in načela prava, to nas ne briga — fakt je ta, da je ta stranka postala mogočna, vzlic dejstvu, da so ljudje v njej najrazličnejših mnenj ob zelo važnih vprašanjih. O eni in isti stvari, trdijo eni, da je bele, drugi, da je črna. Vendar so vsi na eni stranki, vendar nastopajo složno ob volitvah. Koliko so se že posamični voditelji nemške socialne demokracije drug drugega napadali po listih, vendar so skupno na čelu iste stranki. Socialna demokracija na Nemškem pretresa vsa važna vprašanja na javnih zborovanjih in po listih in ves svet more torej poslušati in čitati o nje medsebojnih notranjih sporih. Dejstva pa kažejo, da to ni nič škodilo, da ni nič oviralo napredovanja socialne demokracije na Nemškem, marveč jej je koristilo, kajti dosegala je in dosega lepih uspehov.

Tako tudi nam ne bi škodile javne razprave, oziroma pojavljanje različnih mnenj ob važnih vprašanjih. Samo da bi se — to se umeje — vršilo to v dostojnih oblikah. Take razprave so potrebne, ker se po njih bistrijo pojmi in mi bi le napredovali vsestransko. Če bomo pa vedno le slušali, kar se nam diktira od te ali one strani, potem pa res postanemo to, kar se nam očiča, da smo — politični otročaji.

Zadnje čase se je začelo mej nami zopet živahno razpravljati o našem vseučiliškem vprašanju. Po pravici, ker to je velikanske važnosti za razvoj skupnega naroda. Brez više intelligenca se ne more uspešno razvijati noben narod. Sleherni narod potrebuje više naobrazenih ljudi, da so mu duševni voditelji na različnih poljih javnega življenja. Slovenci potrebujemo taceh ljudi, takih voditeljev še posebno zato, ker smo mal, siromišen in zaostal narod.

(Zvišetek pride.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 1. februarja 1905.

Ofenziva Kuropatkina. — Momentanni položaj.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Kuropatkin javlja oficijelno, da je izvzemši Sandepu, od 25. januarja naprej povsodi prodiral zmagovalno, ali pa je odbijal sovražne protinapade. Sandepu je obstreljeval še 29. januarja. Njegovo zadnje poročilo od 29. minolega meseca pravi, da njegove čete desnega krila držé neko v zadnjih bojih zasledeno vas, da je odbil japonsko predstražo, ki je hotela zopet zavzeti Bibaitaise, in končno, da je njegova artilerija z vspehom obstreljevala Sandepu, kjer se nahajajo mnogoštevilne japonske čete. Ob enem javlja na sploh, da so bile izgube Japoncev jako velike. To je zadnje poročilo Kuropatkinovo.

Po takem se je njegova fronta, kakor je bila označena v »Edinosti« od 1. februarja, spremenila Kuropatkinu na korist. Vse to velja glede poročil do včetega 29. jan. po 6. uri 30 min. zvečer.

Temu nasprotno pa seza raport Ojame do 29. opoldne, do katerega časa govori le o obstreljevanju Rusov na reki Hunho. O času od 29. do 31. jan. vé le povedati, da so Rusi ostavili 12000 mož, on da je izgubil 5000, Rusi pa 10.000. Ruska brzojavna agentura pa javlja 29. januarja, da so bili tega dne Japonci pri Landungou odbiti. Iz vsega tega je jasno glede skupnega položaja do 29. jan. to-le: Rusi stojé še pred Sandepu, posedujejo od tega časa jugovzhodno kraja Santaitse in Labataj ter pozicije južno od teh sel, ki so jih posedovali že od 25. januarja. Severno od te krajevne skupine, zapadno od štacije Šaho, v podaljšanju od Sandepu na severovzhod do reke Šaho se torej od 27. januarja ni nič spremenilo. Splošni položaj ruske fronte je ostal glesom oficijelnih poročil Kuropatkina približno isti, kakor je bil očitán v »Edinosti« od 31. januarja: Na Šahu in na vzhodu, kakor do sedaj na zapadnem ofenzivnem krilu, ima poprej beležiti uspehov. Kajti ta ofenzivna fronta teče sedaj 10 verst zapadno od postaje Šaho, začneši na severu ob reki Šaho preko Sandepu (7 kilometrov južavzhodno od Santaitse), preko Sunapu (nekoliko kilometrov južno od Sandepu). Heketaj (kakih 8 kilometrov južno od Sandepu, in potem v vzhodni smeri preko Santaitse). Po takem je ruska fronta še vedno povprečno 15 km vzhodno od črte Davangapu—Betsia kakor ofenzivno krilo v širini 40 km naprej potisnjena in se bori.

Dostavek uredništva: Današnja vest v angleškem listu »Daily Telegraph«,

glasom katere so Rusi v okrožju 15 km okolo Hekotaja (7 verst južno od Sandepu, ali 40 km južno-vzhodno na potu Santan-Ljaojan) morali zapustiti vse svoje pozicije, in da so Rusi od 25.—29. m. m. izgubili 42000 mož — je jednostavno nesmisel. Sicer pa je kvaliteta te vesti označena že po dejstvu, da ne navaja nobenega vira, nobenega določenega datuma, in sloni na tem, kar »se govori« v Tokiju. Interesantno pa je vendar, da govore o osvobojenju iz ruskega objema, s čemer se priznava prvokrat, da je japonska armada — objeta. In če bi bilo tudi res, kar trdi angleški list, obstaja objem še dalje in seza od Šaho preko Linšipu, Santan, Tutaitsi, Kantšapu (12 km južno od Santana na Hunho), in južno dalje do Mamikai na Hunho. Torej približno v istih pozicijah, kjer je bil objem dne 25. m. m.

Sicer pa je ta vest v angleškem listu v nasprotstvu ne le z oficijelnim poročilom Kuropatkina, ampak tudi z onim Ojame samega, ki govori le o 1200 ruskih mrtvih, dočim označa ruska brzojavna agentura izgube Rusov do 29. z 10.000! Od kje torej nasenkrat 42000 ruskih izgub?! Stvar pa zveni militarno neverjetna tudi zato, ker govori, da so Japonci udrli na najtežavnejši točki ruske fronte: v kotu, ki seza v fronto. Neverjetna je ta vest tudi zato, ker govori, da so se Rusi spustili v »divji beg«, dočim je obče znano, da je ruska vojska ravno na umikanju vzgledna. In še zadnji argument: Ojama sam bi gotovo hitel s priobčenjem takega vspeha.

Tretja in četrta ruska eskadra.

Kodanjski list »Politiken« je izvedel iz zanesljivega vira iz Libave: Potem ko meseca februarja odpluje od tukaj tretja eskadra pod poveljstvom admirala Negobatova, odide meseca aprila iz Kronstadta četrta eskadra. Obz eskadri bo Hamburško-ameriška parobrodna družba preskrbovala s premogom, v to svrhu je ista najela več parnikov, med temi tudi nekoliko danskih.

Hrvatsko stališče nasproti izidu volitev na Ogrskem.

Dunajski poročevalec »Agramer Tagblatt« nam pošilja vsebino svojega razgovora z državnim poslancem drom. Jurijem Ferri o izidu volitev na Ogrskem.

Gospod poslanec se je spominjal najprej članka v »Slovenec«: »Hrvatje, kje ste?« ter soglašá žnjim, da je po spremenjeni situaciji na Ogrskem prišel za Hrvate težaven moment. Zmaga Košutove stranke da je naravna posledica popustljivosti na najvišem mestu nasproti madjarskim zahtevam, izlasti glede armadnih vprašanj. Košutoveci gredo za tem, da bi ustvarili federacijo med Madjari, Nemci in Poljaki. Hrvate pa izpušajo iz svojega federativnega zistema. Po mnenju Košutovcev bi imeli v teh zveznih državah prvo besedo — Madjari.

Ker bi bilo s Hrvati? Glede na to vprašanje so mnenja hrvatskih državnih poslancev na Dunaju različna. Po mnenju Ferrija bi bilo za Hrvate ugodneje, ako bi šli s Košutom, nego proti njemu. Seveda bi bil predpogoj za to: popolno pripoznanje politične individualnosti Hrvatske in povspesjevanje narodnih zahtev Hrvatov. Na vsaki način pa treba na strani Hrvatov skrajne previdnosti, predno stopijo v kakršno si bodi razmerje do Košutovcev. Na drugi strani se pa ni smeti dati izkoristiti od Nemcev, ki bi jih potem dali morda v roke Madjarov.

Če pa ima res priti do personalne unije: kakovo bo potem razmerje Hrvatske, vključno Dalmacije, nasproti Ogrski? Stvar je sicer urejena po zakonu, ali izkustvo uči, da o takih stvareh navadno ne oločča zakon, ampak — m. č. Hrvatski imajo gotovo dovolj razloga, da se nezapujajo do obeh krogov, ki so v Hrvatski skozi 20 let pustili gospodariti jednega Khuesa. Oai ne morejo zaupati ne ogrski, ne dunajski politiki.

Ni verjetno sicer, da pride že sedaj do ločenja od Avstrije. Skušalo se bo morda še enkrat s Szellom, da se njemu posreči, kar se ni posrečilo bojevitemu Tiszi. Končno pa pridejo Košutoveci na krmilo, kajti kaka koalicija med liberalci in katoliško ljudsko stranko je popolnoma izključena, ker prvi ne bodo hoteli opustiti svojih najvažnejših postulatov. Če Hrvatje ostanejo pri tem, da bodo tudi nadalje sledili liberalni stranki, potem bodo tirali politiko, ki ugaja na Dunaju. Ker v interesu dunajskih krogov je, da ostane liberalna stranka na oblasti.

Dalje v prilogi.

Hrvatje pa nimajo poveda, da bi dunajskim činiteljem napravljali to uslugo na troške svojih lastnih interesov. Jedno pa je gotovo: če bi prišla Košutova stranka na vladjo, bi potrebna nova nagodba med Hrvatsko in Ogrsko, nagodba seveda, ki bi zagotavljala Hrvatski popolno narodno svobodo in ki dovede do združenja Dalmacije s Hrvatsko.

Nadejati se je, da Košutova stranka uvidi, kolika korist bi bila za Madjare v dobrih odnosih do Hrvatov, in da bi ta korist bogato odtehtala Madjarom neprijetno priznanje politične individualnosti Hrvatov. Če bi pa ta stranka ne uvidela tega, potem bi se moralo negotbeno razmerje med Ogrsko in Hrvatsko razvežati. Hrvatska pride potem v brezposodobno stanje, ki omogoči razširjenje nje avtonomije in jo postavi v tako razmerje do Ogrske, kakoršno je sedaj med Avstrijo in Ogrsko.

Japonska agitacija na Ruskem.

O tej agitaciji je priobčil »Ruski Invalid« nastopno poročilo: Vojnemu ministru je došla iz Pariza sledeča brzojavka: Londonski dopisnik je brzojavil, da je japonska vlada razdelila med ruske socialistiške revolucije, liberalce in delavce 18 milijonov rubljev, da bi vprizorili nered v Rusiji. Nameravalo se je uničiti vse pomorske zavode, onemogočiti, da bi se balistična in črnomorska eskadra odpravila na ekstrejni Vzhod, preprečiti, da bi se generalu Kurapatkinu ne pošiljala ojačanja, strelivo in provijant in tako rusko vlado prisiliti, da sklene mir, ki je neophodno potreben Japonski, nahajajoči se pred bankrotom.

Drobne politične vesti.

Madjarski vseučiliščni dijak prirede, kakor javljajo iz Budimpešte dne 4. t. m. bakljado voditeljem opozicije naših strank. Sastavljen je odbor od sto členov, ki se trudi, da izpade bakljada čim sijajneje.

Solnograško katoliško vseučiliščno društvo je imelo v ponedeljek v Solnogradu svoj 22. občni zbor. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da ima društvo 2.042.421 kroat. pramoženja.

Zanimivo bi bilo vedeti, koliko jih je iz slovenskih dežel?

Na mestnih volitvah v Milanu je bilo izvoljenih 52 pristašev zmerne stranke in katolikov ter 28 demokratov. Med propadlimi je tudi znani in odlični socijalni demokrat Turatti.

Domače vesti.

»Slovenec«. »Edinost«. »bevka«. »Edinost«. »klepetna neumna«. »Edinost«. »prodaja klepetenja«. »Edinost«. »naj na strani bevka«. itd. itd.

S temi in takimi ljubeznjivostmi nam kaže »Slovenec« drastično, kakove so njegove dispozicije nasproti nam. Mi pa naj bi bili obzirni na vse strani. Tako se traktira nas, ki ob vseučiliškem vprašanju vršimo le svojo — dolžnost nasproti tržaškemu Slovanstvu. O njegovem govoru dobi gospoda na nedeljnem shodu političnega društva »Edinost«. Nam je dodati le še par besed. »Slovenec« zahteva, naj tudi mi zeupamo poslance. Mi pa odgovarjamo, da zahtevamo popolne jasnosti med nami ravno v ta namen, da bomo mogli popolnoma zaupati poslancem. In danes moramo zahtevati to tembolj, ko nam isti »Slovenec« ne ve dati drugega tolažila, nego da pravi, da se nam »bo morda sčasoma zabliskalo, kako neumni smo bili«!

Tisti »morda«, ki ima priti »sčasoma«, je morda na Kranjskem neprecenljiv argument, v Trstu pa ga ni nobenega — kalina, ki bi brezskrbno sel na to limanico. — Če pa »Slovenec« pravi, da zahtevamo mi, naj bi poslanci vse »izklepetali«, ne moremo drugače, nego da mu zalučamo v obraz, da ostudno laže. Mi smo izrečno in opetovano povdarjali, da ne zahtevamo, da bi nam poslanci govorili podrobnosti o svoji akciji, ampak le odgovora smo zahtevali in ga zahtevamo: da li se misli Trst žrtvovati? In če so že menili, da tudi na splošno vprašanje ne morejo odgovoriti javno, potem so imeli drugo pot na razpolago. Ali je res ni v Trstu vsaj ene osebe, ki je vredna, da jej poslanci privoščajo pisma s par besedami in eno — pošto zamko?! Toliko bi se bilo lahko storilo brez nevarnosti za tisto »akcijo«.

Prosili bi pa tudi iskrenega odgovora na vprašanje: ali bi »Slovenec« izročal vodstvo akcije izključno le poslancem tudi v slučaju, da večina njih pripada narodno-napredni stranki?! Kaj pravite?

Gospoda, kar nič ne hrupte in se ne ujedajte na nas, ker hočemo braniti svojo kožo. Mi smo zanesljivo informirani o tem, kake dispozicije vladajo po Ljubljani glede Trsta. V skupno narodnem interesu Vas prosimo, ne silite nas, da bi govorili jasneje. To pa pravimo: če hočejo drugi abdicirati na tej poziciji, svobodno jim! Nam pa je v dolžnost, da vztrajamo. In od vršenja te dolžnosti nas ne odvrne nobena peovka!

»Slovenskemu Narodu«. »Slovenski Narod« meče z — doslednostjo, ki naravnost osuplja, na glave tržaških voditeljev resnični škandal, ki so ga zakrivali — na Kranjskem. Škandal namreč, ki se tiče volitev v zavarovalnico proti nezgodam.

»Slovenski Narod« graja politično društvo »Edinost«, ker se je obrnilo radi teh volitev do posamičnih oseb na Kranjskem, češ, obrniti da bi se bilo moralo, pravi, do vodstva obeh kranjskih strank! Hobo! Logika dejstev bi zahtevala ravno nasprotno. Na Kranjskem je veliki del naših volitev, dočim jih je v Trstu le neznatno število, ki izginja. Konsekvenca temu dejstvu je ravno ta, da vedno na Kranjskem postavljajo kandidate za te volitve. Edino logično bi bilo torej, da sta se vodstvi obeh strank na Kranjskem obrnili do političnega društva »Edinost«, ako sta hoteli imeti nekako volilno centralo v Trstu! No, fakt je vendar, da je v interesu stvari tudi to pot pol. društvo poprijelo inicijativno in da se mu je od odlične osebe iz narodno-napredne stranke izrečno priporočilo, naj se piše temu in temu, ako se hoče kaj doseči.

Če trdi »Slov. Narod«, da bi bil slovenski kandidat zmagal, ako bi bilo pol. društvo »Edinost« oddalo onih 20 glasovnic, je to trditev, kateri moramo najodločneje oporekati, trditev, ki priča, da je način, kakor se vrše te volitve, za »Slov. Narod« popolnoma terra incognita. Če ne veruje »Slovenski Narod« nam, naj le malo pregleda številke tržaškega »Sole« od zadnjih par tednov sem in najde tam marsikatero pojasnilo, izrečno adresirano na — »Slovenski Narod«. Saj se gospoda včasih kaj radi sklenejo ravno na »Sole«, ako jim to služi proti — »Edinosti«.

Sedaj pa čujte čitatelji nekaj povsem novega. Nas vsaj je to osupnilo. »Narod« piše namreč: »V volilni komisiji je bil tudi neki uslužbenec tiskarne »Edinost«. Nič drugega ne bi bilo treba, kakor temu uslužbenecu dati glasovnice in ga prosti, ko že mora iti k volitvi, da naj jih odda!«

To je res nekaj novega za naše tržaške običaje in nazore. Ne glede na to, da nima politično društvo »Edinost« nikakih zvez z obojem tiskarne, treba posebno povdariti, da ima ono za svoja važna in zaupna opravila svoje lastne zaupne organe. Tu ni šlo za vprašanje, kako, po kom naj oddamo one glasovnice? Ampak šlo je za vprašanje: ali jih hočemo oddati?! In mi nismo hoteli iz vzrokov, ki smo jih že dovolj obrazložili! In danes smo zadovoljni bolj nego kdaj, ker nismo hoteli. Danes vemo iz povsem zanesljive strani, da bi italijanski mogotci v zavarovalnici dali ne vem kaj, da je bil izvoljen slovenski kandidat, oziroma, da ni prišlo do take javne razprave. Naši računi so potrjeni: signoria se boje, da ta razprava poda blagodejen pouk na slovenski strani!

Če pa že gospoda okolo »Slovenskega Naroda« hočejo po vsej sili govoriti o škandalu, bodi jim povedano vnovič na vsa usta, da je bil res škandal — na Kranjskem in v Dalmaciji!

Tako je, pa naj prijavlja — ako amemo nekoliko varirati zaključni vslek v »Slovenskem Narodu« — »Slovenski Narod« še toliko notie v tistem svojem — znanem tonu!

Kar pa se tiče tiste usodne spremembe pravil zavarovalnice, utegnemo priti skoro — če bo potreba — z interesantnimi avtentičnimi podatki. Če bo komu to neljubo, naj se zahvali njim, ki kar ne morejo skrivati svoje animoznosti do vodstva tržaških Slovencev!

Obširni tolmač simfoničnih skladb, ki se bodo izvajali na današnjem koncertu, se bo prodajal pri vходу v dvorano po 20 stotink.

Nova nevesta za španskega kralja.

Pod naslovom »Španski kralj se ženi na Kranjskem«, je objavil ljubljanski »Slovenec« nastopno notico:

»Osemnajstletni španski kralj Alfonso XIII. namerava vzeti vojvodinjo Marijo Antonijo Meklenburško, katera prihaja vsako leto s svojo materjo na Kranjsko h knežji rodbini Windischgrätzovi na grad Bogenšperk pri Litiji, na nekdanji Valvazorjev dom. Poroča se nam, da je nevesta ravnokar došla na Bogenšperk in pričakujejo tudi, da jo pride obiskat kraljevi ženin.«

Velika slovanska simfonična akademija. Opozarjamo občinstvo, da začne koncert po vojaško točno ob 5. uri ter da se mej sviranjem ne bo pustilo nikogar v dvorano. Kdor pride prekasno bo moral čakati do pavze, da ne moti produkcije.

Veliki trgovski ples, ki ga priredi »Trgovsko izobraževalno društvo« dne 26. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma«, bo nekaj posebnega!

Društvo bo obhajalo svojo desetletnico, odkar je pričelo delovati. Iz malega števila ožjih prijateljev je teskom desetih let narastlo močno društvo, ki skrbi za združenje trgovskega elementa in za vzgojo mladega narasčaja. Kdor se zanima za naš trgovski razvoj, naj ne zamudi te prilike, da si ogleda ta ples, če se že nečs sam vrteti med veselo mladino.

Še nikdar se nismo tako veselili plesa tržaških gospa kakor letos in to radi prelepe plesne dvorane, radi poskočne vojaške godbe, radi krasnih plesnih toalet ter sploh radi velikega zanimanja naših rodoljubov.

Da, 11. februarja bodi nam dan zabeležen v spominsko knjigo, kakor zadoščenja dan za delovanje naših dam.

»Dramatično društvo« vprizori v nedeljo, dne 5. t. m. ljudski igrokaz »Na Osojnih«.

Darovi. Za možko podružnico sv. Cirila in Metodija v Trstu je nabrala v gostilni »pri Bocci« vesela družba K 2-60, koji znesek se nahaja pri upravi našega lista.

Čitalnica v Planini priredi dne 11. svečana ob 8. uri zvečer v prostorih g. A. Lavriča plesni venček s kotiljonom, šaljivo pošto ter s komičnim prizorom, v katerem nastopi iz prijaznosti dobro znani komik Petersilij iz Port Arturja, ki je utekel Japonscem. K plesu bo svirala slavna društvena godba na lok iz Trsta pod vodstvom gosp. kapelnika Majcena.

Ker je za to veselico veliko zanimanje tudi iz daljnih krogov, obeta biti veselica nekaj izrednega za Planino.

Pevsko društvo »Velesla« v Šklednju bo imelo svoj letni redni občni zbor v nedeljo, dne 12. t. m. v društvenih prostorih ob 9. uri zjutraj.

Popoludne ob 5. uri istega dne bo imelo društvo svojo pevsko zabavo z mešanim zborom v gostilni »Gospodarskega društva«.

Pevsko društvo »Zorislava« v Sezani priredi danes veselico s plesom, petjem in igro v restavracijski dvorani g. A. Poljca v Sezani.

Vspored: 1. Parma: »Mladi vojaki«, godba. 2. Laharner: »Pozdrav«, mešan zbor. 3. * »Štajerska pesem«, godba. 4. Sattner: »Zastava«, možki zbor. 5. * »Mrake«, godba. 6. * »Venec slov. narodnih pesmi«, mešan zbor. 7. * »Domovina«, godba. 8. Vogel: »Cigani«, možki zbor. 9. * »Slovenske cvetke«, potpourri, godba. 10. »Prvi ples«, igra. 11. Svobodna zabava in ples.

Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Svira nabrežinska godba.

Vstopnina na veselico k in plesu 1 K, sedeži po 50 stot. — Čisti dohodek se obrne v društvene svrhe.

Bralno-pevsko društvo »Slavnik« v Klancu priredi dne 12. svečana t. l. plesni venček v prostorih g. Iv. Metlika.

Začetek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina za možke 1 K, za ženske 40 stot.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

O d b o r.

Nesrečnemu Filipu Kavčiču sta nadalje podarila Martin Rampovšek in njegova hči 3 K in nekaj obleke. Obdarovanec izreka prišerno zahvalo.

20. batalijon loveev. Kakor poročajo iz Judenburga, zapusti 20. lovski batalijon loveev v ponedeljek dne 6. t. m. Judenburg ter dospa semkaj v torek.

Mraz v vipavski dolini. Iz vipavske doline poročajo, da je Vipava že delj časa

zamrznjena in da jo led na nekaterih mestih debel 60 cm.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi priredi svoj III. redni občni zbor dne 3. svečana t. l. v restavraciji u »Pokorných« Ječna ul. 14.

Osleparjen. Josip Diminič, lastnik barke »Borghese«, ki je usidrana v prosti luki, je prijavil včeraj popoldne na policiji, da ga je včeraj predpoludne neki debeli, elegantno oblečeni, a njemu popolnoma neznan gospod osleparil za 10 K. Diminič je namreč izkrcaval iz barke premog za trdko Weiss. V tem je pa prišel omenjeni gospod, se mu predstavil kakor uradnik trdko Weiss in mu opazil, da gra delo izkrcavanja prepočasi. Diminič se je izgovarjal, da ne mere hitreje, na kar se je oni dal pregovoriti ter ga potem povabil na čašo vina. Diminič je sprejel povabilo ter šel. Spila sta pol litra vina, a potem je oni v iznenadenju izjavil, da je pozabil denar v pisarni. Diminič ni imel pri sebi drobiža in mu je posodil bankovec za 10 K. Neznani debeli elegantni gospod je z bankovcem plačal popito vino ter se kmalu potem na umeten način izgubil Diminiču, pustivši ga na cedilu.

Izjalovilo se jim je. Bili so trije: 39-letni mizar Ivan Stesca in še dva druga. Na trgu pred vojašnico je stal voz poln praznih vreč. Stesca in njegova tovariša so šli, da bi si kaj prilastili z voza. A nekdo mimoidoščil je opazil njih manevar ter je o tem obvestil nekega redarja. Redar je šel neopaženo k vozu ter je zasačil Stesca, ravno, ko si je deval na rame cel povezek praznih vreč. Stesca, to videvši, je pa vrgel zvezek vreč redarju pod noge ter pobegnil. Redar jo je pa udril za njim in ga konečno aretoval s pomočjo drugih ljudi. Stesca je moral v zapor, dočim sta pa njegova tovariša srečno odnesla pete.

Bakrena žica. Včeraj predpoludne je policijski adjunkt Jurij Titz srečal v ulici Arcata 31 letnega Mateja Sepčiča, doma iz Hrvatske, ki je imel pri sebi velik kolač bakrene žice. Adjunkt se je zdelo čudno, da ima Sepčič ono žico ter ga je vprašal, kje da jo je dobil in kam da jo nese. Sepčič je pa nekako zmedeno odgovoril, tako, da je funkcionar razumel, da stvar ni čista. Velede tega je Sepčiča aretoval ter ga djal pod ključ.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzojavne vesti.)

Ofenziva Kuropatkinova ponesrečila?

LONDON 1. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija od 31. januarja: Kuropatkinov poskus, da bi na bokih objel japonsko armado, se ni posrečil. Njegova glavna pozicija napravlja tukaj utis, da ni verjetno, da se bo moral z vsa armado umakniti do preko Mukdena. Pozitiven vspeh japonskega prodiranja je, da je moral Kuropatkin v okrogu približno 9 milj od Heikontaja ostaviti vse pozicije. Velede zamrznjene zemlje in silnega mraza ni sedaj možno graditi nove vtrdbe oziroma bivališča. Ruske izgube v bojih od 25. do 29. t. m. se ceni sedaj na 36 do 42 tisoč, zgube Japoncev na 700. Rusi so ostavili na tojišču 10.000 mrtvih.

Prince Karl Anton Hohenzollernski se je dne 23. jan. povrnil iz Port Arturja v Liaojan.

Brzojavne vesti.

Državni zbor.

DUNAJ 1. Minister za bogočastje dr. Hartel je odgovoril na interpelacije posl. Haucka, Iro in drugih glede duhovnišnice v Mitterbergu. Po prehodu na dnevni red, so se izvršile najprej nadomestne volitve v odeske, na to se je nadaljevala podrobna debata o predlogi za polajšanje bade. Zbornica je teskom debate vprejela predlogo za polajšanje bade in §§ 1 in 2 v podrobni debati.

Ministerska kriza na Ogrskem.

DUNAJ 1. Cesar je ob 9. uri in pol predpoludne vprejel ministerskega predsednika grofa Tisza v daljši avdijenci. Ministerski predsednik je napovedal demisijo vsega kabineta, katero predloži pozneje tudi pismeno. Cesar je na predlog odstopajočega ministerskega predsednika pozval na avdijenco grofa Julija Andrássyja, ki utegne pripeti na Dunaj v petek. Bo-li še kdo drugi poklican k vladarju in se poda li tudi vladar v Budimpešto ni dosedaj še

nišesar določeno. Grof Tisza se še danes vrne v Budimpešto.

Prince Eitel Friderik.

POITSDAM 1. Stanje prince Eitela Friderika se boljše.

Demisija Sviatopolka Mirskega

PETROGRAD 1. Minister notranjih stvari, knez Sviatopolk Mirski je bil na svojo prošnjo radi slabega zdravja odpuščen iz do sedanje službe.

Car vsprejel deputacijo delavcev.

PETROGRAD 1. (Petr. brz. agent.) Car Nikolaj je danes vsprejel deputacijo delavcev petrogradskih tovarna in delavnic, obstoječo iz 36 členov. Isti so došli v spremstvu finančnega ministra in generalnega guvernerja Trepova. Ko so dospeli v Carakovo Selo, so bili na vozovih odvedeni v Aleksandrovo palačo. Ob 3. uri popoldne je prišel car, spremljan od velikega kneza Jurja Mihajloviča, ministra carske hiše in poveljnika palače, v dvorano, kjer je bila deputacija. Členi deputacije so se priklonili carju, ki jih je pozdravil z besedami: Zdravstvujte rebojate (otroci)! Na kar so prišleci odgovorili s klicem: Zdravstvujte Vaše Veličestvo! Na to je car imel na deputacijo nagovor. (Radi pomanjkanja prostora priobčimo carjev govor jutri. Op. Ured.)

Poslano.

Šola — v svinjaku.

Pod tem naslovom je bil prišel "Učiteljski Tovariš" od 1. decembra m. l. članek, ki naj bi vzbudil vseobčo senzacijo že se svojim — naslovom.

Ker ta članek osobito mene imenoma napada, in ker jaz že zaradi svojih otrok tega ne morem mirno v žep vtakniti, sem poslal omenjenemu listu nekaj čisto mirnih stvarnih pojasnil z uljudno prošnjo, da bi se objavila.

A to se menda ne more in ne sme priobčiti v stanovskem glasilu. (Tam se more in sme samo napadati). Torej, ker se tam ne more in ne sme, sem prisiljen braniti se tem potom.

Ne da se tajiti, da je tukajšnje šolsko poslopje nedostojno. Prej ali pozneje se bo moralo prav gotovo graditi novo šolsko poslopje, kar pa se ne da kar čez noč napraviti.

Tukajšnja šolska občina obstoji iz občin: Britof, Famlje in Gornje Vreme. Do sedaj je bila tukaj vselena tudi kat. občina Škofje (Primorsko), ki je pa glasom izjave c. kr. okr. šol. sveta v Sežani odrekla vsak prispevek za gradbo nove šole.

Prihajajo torej v poštev samo prve tri občine. Tukaj so sami ubogi kmetovalci, po veliki večini že itak zadolženi do grla. Poleg tega sta občini Britof in Gor. Vreme gradili l. 1903. vsaka zase svoj vodovod, za katerega se ni še niti vinarja plačalo. Splošno se je torej reklo, naj se zgradba nove šole odloži za toliko časa, da se vodovoda poplačata.

Ker je posebno soba II. raz. res premala, je voditelj komisije vprašal javno pred vsami občani, da li bi se tu dobila kaka soba v najem, da se II. raz. nastani provizorično. Na to vprašanje se je oglasil edino neki gosp. Maks. Na to je odredil gosp. voditelj komisije, da bi se ogled iste sobe. Tudi gosp. nadučitelj je bil zraven, a ni ničesar vedel o kaki drugi sobi. Gg. funkcionarji komisije so si sobo ogledali ter konstatirali, kaj je treba vse pripraviti, da bo soba sposobna za šolo. Ko je bil komisijonalni zapisnik že skoraj dovršen, je prišel gosp. nadučitelj se svojimi predlogi, da ve še za druge sobe. Na to mu je gosp. voditelj komisije odgovoril, da je javno vprašal, kedo ima kako sobo in ako bi se bilo ogledalo deset posetnikov, bi se bile ogledale vse sobe. Ker se je pa ponudil samo eden, se je ista ogledala in našla sposobno. Zatorej ni več povoda, gledati druge. Tudi c. kr. okr. šolski nadzornik, ki je vendar priznan izkušen šolnik, ni oporekal začasnemu nameščenju II. razr. v dotično sobo.

Šola — v svinjaku! — Grozno!

Čitatelj tega članka, katerim niso znane tukajšnje razmere si bodo gotovo mislili, da smo tukaj pravi, pravečti barbari. Šola — v svinjaku! Prva kletka ščetinearji, kaj druga kletka poleg te: šola, v katero se goni ubogi napredni (?) učitelj z nedolžnimi otroci. Ta hiša stoji ob strmi poti. Res je, da je spodaj svinjak, potem je pritličje, a ugod iz ulice na drugi strani kjer biva vedno neka rodbina na stanovanju. Potem še le je I. nadstropje s posebnim vhodom. Le par stopnic kamenitih, 32 cm. širokih, 25 cm. visokih in en meter dolgih. Soba je 7.35 cm. dolga,

4.70 široka in 3.1 m visoka. Okna 1.80 m visoka. Ta soba je čisto na zraku. Gradilo jo je podjetje o času gradnje južne železnice in so stanovali v njej inženjerji podjetja. Toliko v splošno pojasnil!

Jaz sem sam za se trdno prepričan, da ne bi bil članek "Šola — v svinjaku" videl nikdar belega dne, ako bi med istim nekim gosp. Maksom in gosp. nadučiteljem ne bilo osebnega sovraštva, temveč bi bila soba gotovo dobra z ozirom na dejstvo, da v Britofu ni nobene primernejše sobe. V gostilno vendar ne boste gonili otrok!!

Šolski voditelj ve še za drug pripravljeni prostor! In sicer vem tudi jaz: To je prav res, ne soba, temveč "salon" — za krmno! To bi bilo treba seveda še urediti za sobo, napraviti še ugod, okna streho še povišati i. t. d. Pod tem "salonom" je hlev za govejo živino, koj poleg tega pa — svinjak! To bi seveda ne bila šola v — svinjaku! Dobra bi bila, samo da ni pri nekem gosp. Maksu.

Gospod Gangl! Poznam Vas osebno, poznam po Vašem delu ter visoko spoštujem! Seveda priznam, da mora stanovsko glasilu take stvari javno razpravljati, ter verjeti stanovskim tovarišem. A to pot Vas je naš blagi Rajko slabo informiral! V onem članku mrgoli neresnic!

Najprej so sklenili, da razširijo šolo s krpanjem. Kje pa je ta sklep?! Koj jutraj, predno se je ogled prišel, je mene gosp. voditelj komisije vprašal, kaj da mislim o starem poslopju? Jaz sem koj izjavil, da sem za svojo osebo proti temu, da bi se sploh en sam žebelj zabil v tisto storo barako.

"Že štirinajst dni prej so začeli hujskati običlovati ljudi, med temi je bil najhujši neki Janko Dekleva". Tako je rečeno v članku. Iz verodostojnih ust sem slišal praviti, da se je gosp. naučitelj izjavil, da on ni pisal tega članka.

Pravi je baje v Ljubljani, ni pa mislil, da pride vse tako v časopis. Torej informacije so le Tvoje dragi Rajko! Kakih deset let bivaš tukaj, torej bi moral poznati razmere!

Jaz da sem tako črna sovražnik šole in učiteljstva?! Ali se nisem ob vsaki priliki in vselej potezal za šolo? Nisem li Tebi s vsem, kar sem mogel, vstregel?! Veš kaj mi sedaj pravijo soobčani na ta napad v časopisu?!

Pravi Ti bodi, vselej si ga branil, puščal mu, da je delal, kar je hotel; to imaš sedaj v zahvalo! Ali se nisi, drag, z vsemi "zguncal" prej, nego z menoj? Nisi li sam večkrat obžadoval mojo trdo neobčutljivo kožo? Da, dragi Rajko! Veliko Tvojih psovk sem shranil v žep, veliko Tvojih surovosti, potrpežljivost prenašal — samo radi ljubelega miru!

Jaz, sovražnik šole? Jaz sem za svojo osebo za to, da se koj tukaj gradi št. razrednice. In to ne radi svojih otrok, ker ti bi ne bili več deležni te dobrote. Toraj imel bi samo plačavati, ne pa živati! "Že štirinajst dni so ljudi obdelovali!" Ako bi se Ti sploh kedaj kaj brigal, ako bi le kedaj stopil vsaj nekoliko med ljudstvo, bi moral vedeti, da pri našem ubgem kmetu, ki je, kakor sem že omenjal, itak že do grla zadolžen, ni treba nobene agitacije proti novemu občutnemu davku. Nasprotno! Močno bi bilo treba agitirati, da bi se pridobili za gradbo stavbe, ki bi stala po inž. prevdanku cirka 25.000 Kr. V prvi vrsti bi pa to bila dolžnost učitelje. Ako bi on vrnil svojo dolžnost, mu zagotavljam, da ga bom jaz podpiral s vsemi svojimi močmi.

Ali Te nisem jaz le par tednov pred razpravo prijazno opozoril, da opusti svoj večni "guncat", ker posledice boš čutil le sam! Ni se Ti bilo treba z nobenim "guncati", najmanj povoda si pa imel z menoj! (Moj prijatelj Rajko ima namreč navado vze — "guncati"!)

Da, ljubi Rajko! Dne 22. okt. 1904. si potem, ko deset let tukaj deluješ, dobil od strani vse šolske občine tako krepko nezaupnico, da si več ne moreš misliti! Krivica se pa Ti ni zgodila nobena. Našel si samo to, česar si več let iskal!

"Črna garda!" — Kje se pa bi svitli? Saj je bilo na zadnjih deželno oziroma državno-zborskih volitvah vendar tukaj oddanih dve tretjini glasov naprednim kandidatom?!

A isti dan nisi imel niti enega, ki bi bil potegnil za Te! Seveda: s kom se pa nisi še Ti "zguncal"? Šolski voditelj si je prizadeval, da bi drugi dan ublažil gornje utiske pri otrocih. No, Rajko, na to iznajdbo, kako se blazijo otroška srca, si lahko ponosen ter vzem! patent na njo! Faktična

resnica je, da je šolski voditelj drugi dan predaval kake pol ure otrokom ter je po svoji stari navadi metal psovke na razne občane.

Ljubi Rajko! Ako bi bil Ti tedaj v Ljubljani informiral tako-le: Jaz sem skušal drugi dan v šoli ublažiti vtis s tem, da sem tolkel po komatu, ker se nisem upal vdariti po konju, oziroma sem si tukaj srce hladil, ker nisem vedel kako drugače — bi bil po vedal resnico!

Tista "ovadba" je bila, ako se ne motim, dolga celih šest vrst, v kateri se je samo prosilo, naj šolske oblasti konstatirajo, spadajo li taka "predavanja" v šolski pouk?!

Seveda bi se morale te psovke naprednega (?) učitelja zopet spraviti v žep — drugače "črna garda"!

"Črna garda!" Kje si pa pravzaprav, Ti ljubi Rajko? Nismo-li hoteli mi svoje-časno voliti popolnoma liberalen krajni šolski svet? Bal si se ga, kakor vruga!

In kedo je najbolj agitiral za 120 kg težkega klerikalnega predsednika? Ko bi bili vsi liberalci tako agilni kakor Ti, bi jih na Kranjskem najmlajši kapelan še za zajutrek ne imel dovolj! Veš Rajko, ves Tvoj liberalizem obstoji v tem, da vaikdar, kedar ni možno ustreči kaki Tvoji pretirani želji, ali keder ga imaš nekoliko — preveč, deliš svojo — ljubeznjivost na debelo okoli!

Jaz si bil svoječasno predsednik kraj. šol. sveta in bil bi še — dandanes, ako bi bil tukaj voditelj šole, da bi se dalo izhajati žnjim. In v tem slučaju bi bilo vprašanje zgradbe novega šolskega poslopja, ako že ne rešeno, gotovo pa veliko bližje rešitvi, nego je danes.

Ali pa več, zakaj nisem hotel vsprejeti več tega častnega, meni ljubelega mesta? Zato, ker sem se zaveličal — Tebe! Niti v kraj. šol. svet se nisem pustil voliti samo zato, ker sem uvidel, da se s Teboj ne da ničesar napraviti. Vse bi si jaz prej mislil, nego, da bom moral s Teboj, ali s kom drugim polemizirati po časopisih! Tudi sedaj izjavljam odkritosrčno, da mi je zelo neljubo. Ali tega infamnega napada, obešanega na veliki zvon, nisem mogel — in kakor rečeno, že zaradi svojih otrok — nisem smel mirno vtakniti v žep! Doma bi bil prenesel tisoč psovk, ker v vsej okolici poznajo ljudje mene in Tebe!

Bi sem, kakor rečeno, svoječasno predsednik kraj. šol. sveta. Ali več, koliko dni sva "odščitnila"?!

Ravno takrat je prišel neki ukiz c. kr. okr. šol. sveta v Postojno, da se zakonsko določilo o podeljevanju dopusta učitelju večkrat zlorablja ter naj se le v nujnih slučajih podelja dopust. Ti pa le nisi nehal ter si hotel imeti konočno kar ves teden. Ko sem Te jaz opozoril na naredbo, se li morda še spominjaš, kaj si mi odgovoril?! Da! vi klerikalci bi hoteli, da bi Vam mi čevlje čitili. Ne, dragi Rajko, jaz imam že svoje ljudi, ki mi čevlje snažjo. Ali, če pričakuješ Ti, da bomo mi davkoplačevalci čevlje snajili Tebi, ali se sploh v prahu valjati pred Teboj — boš še čakal. Aha, že slišim na obe ušesi: Denuncijanti — črna garda.

Seveda, mi bi morali potrpežljivo prenašati vsako psovko — to bi bilo svetlo.

"Temu se je zameril zaradi volilne pravice svoje soproge učiteljice!" No, prijatelj Rajko! Ali je to res? Spominjal se vendar boš, da sem Ti v nedeljo, dne 18. septembra 1904. uljudno pokazal obč. volilni red za Kranjsko ter Te opozoril, da mi pokaži ali navedi eno razsodbo državnega sodišča, in jaz Tvojo soprogo učiteljico vpišem koj brez vsacega rekursa.

Ali ti nisem dovolj pojasnil, da se tu ne gre za nobeno strankarstvo. Še več sem ti pojasnil: da je meni sploh vse eno, kedo pride v obč. odbor; sploh da ni meni prav nič ležeče na tem, ako tudi jaz sam ne bi bil voljen! Ali se še spominjaš, kako si pa Ti inteligentno tolkel po mizi, na volilni imenik?! Koliko mora ubogi napreden(?) učitelj na kmeth trpeti? Ta stavek bi se pravilno glasil: Koliko moramo mi trpeti pred nekaterimi učitelji!

Po ugledu, po spoštovanju vzdihuješ! Ako ves tvoj leksikon: Kmetaki bahač, klerikalni nadučitelj, črna garda itd. izprazni in, ako Ti ne zadostuje ta, izposodi si še vojaški "Schimpf Lexikon", morda najd še tam kaj primernege. — Ali vse to Ti ne pomore do ugleda! Nasprotno, ugleda in spoštovanja boš vžival na "rente" — a to se ne da kupiti na semnju. To si mora vaak sam pridobiti!

Moj Bog, s kom pa hočemo občeati, ako ne z učiteljem? Pred zaključkom samo še nekaj. Ljubi Rajko, že deset let si tukaj in ob vsaki priliki in ves čas tožiš čez ta kraj. Res je, da si sem došel "ex-officio" ter bil za nekaj časa privezan. A deset let Te ni bilo treba tukaj tako strahovito (?) trpeti. Saj so vsaki božji dan službe razpisane.

Že petinajst let se pošteni ljudje trudijo za gradbo nove šole.

Kateri se pa tisti pošteni ljudje? Nisem li ravno jaz ob raznih prilikah stavljaj predloge, da bi se sklenilo vsaj kako malo naklado ter bi tako prišel neki fond za gradbo šole? A naletel sem vedno na odpor, a to najbolj radi — Tebe.

Da, ljubi Rajko! Trpke mi silijo v pero, pa naj bo za danes. Jaz sem nasproten vsakemu osebnemu polemiziranju po časopisih, saj se lahko zmenimo doma. Jaz prav rad živim v miru! Nimam veselja, niti časa za "guncanje".

Ako pa Tebe veseli — se bom pa znal braniti. Ako misliš, da nisi še dovolj "zguncan", pa se "guncaj" nadalje!

Britof, meseca januarja 1905.

Janko Dekleva.

Trgovina.

Borzna poročila dne 1. februarja

Tržaška borza.
Napoleon K 19.10—19.12, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.10—240.60
Francija K 95.55—95.75, Italija K 95.45—95.65
italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.45—117.65, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 100—100.35, ogrska krona renta K 98.20—98.40, italijanska renta K 103.1/2, 103.3/4, kreditne akcije K 673 — 675, državne železnice K 645 — 647, Lombardi K 89.50—91, Lloydove akcije K 710 — 715, Srečke: Tisa K 334 — 339, Kredit K 476 — do 486, Bodenkredit 1880 K 307 — 318, Bodenkredit 1889 K 298 — 308, Turške K 133 — do 135, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.55	100.60
" " srebru	100.55	100.60
Avstrijska renta v zlatu	119.60	119.60
" " kronah 4%	100.25	100.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.75	91.75
Ogrska renta v zlatu 4%	118.50	118.55
" " kronah 4%	98.30	98.25
" " 3%	89.40	89.50
Akcije nacionalne banke	1631 —	1631 —
Kreditne akcije	673.50	673.25
London, 10 Lstr.	240.52	240.32 1/2
100 državnih mark	117.40	117.40
20 mark	23.50	23.60
20 frankov	19.10	19.11
100 ital. lir	95.55	95.45
Cesarski cekini	11.34	11.34

Pariška in londonska borza.

Pariž. (Sklep.) — Francoska renta 98.82, italijanska renta 104.15, španski exterior 91.27, akcije otomanske banke 595 —. Menjice na London 251.35.

Pariž. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — uničirana turška renta 89.30 avstrijska zlata renta 101.92, ogrska 4% zlata renta 99.80, Ländersba 503 —, turške srečke 131.50, pariška banka 12.87, italijanske meridionalne akcije 762 —, akcije Rio Tinto 15.90, Mladina. London. (Sklep.) Konsolidirani denar 88 1/2, Lombardi 3%, srebro 23 1/16, španska renta 90 1/2, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke — Mirna.

Tržna poročila 1. februarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 19.52 do K 19.54; rž za april K 15.38 do K 15.40; oves za april od K 14.02 do 14.04; koruza za maj K 14.80 do K 14.82. — Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje labotno, nespremenjeno. Pročaja neznatna. Druga žita mirneje. Vreme: oblačno.

Trgovina se zaklanja prastihl.

Predvčerajšnjem je bilo pripeljanih na tukajšnji trg 86 zaklanih praščev. Cena 1. vrsti K 116 II. K 100—110. Včeraj je bilo pripeljanih 56. P. dalo se je vse. Cna ista. Vpraševanje veliko, blaga premalo.

Podpisana naznanjam potrjim srceem, da je nje preljubljena in do brotna teta, gospa

Polonija Matijčič

(doma iz Kamnika)

sinoči ob 6. uri zvečer, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v tukajšnji bolnišnici v Gospodu zaspala.

TRST, 1. februarja 1905.

Marija Matijčič.

Dober postranski zaslužek.

Odbora podpisanih društev razpisujeta mesto uradnika, skupnega za obe društvi. Ta uradnik bi imel podpirati tajnika in blagajnika obeh društev. Natančnejši delokrog izvede reflektanti pri predsedniku "Narodnega doma" dr. Gustavu Gregorin-u. — Plača po dogovoru. — Prošnje je vložiti do 8. t. m. pri enem ali drugem podpisanih društev. Polit. društvo Edinost. Društvo "Narodni dom".

Dr. N. Fertilo
specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.
Ul. Torre bianca 45 (vokal Torre). TRST.
ORDINUJE: od 10-12 predp. 3-4 pop. od 4-5 pop. brezplačno.

Čast mi je javiti, da sem prevzel prodajalnice vin in likerjev v ulici Caserma št. 8 tvrde
EMIL HACKER,
kojo prodajalnice sem založil z blagom I. vrste ter po zmerljivih cenah ter prodajam od 1. naprej. Nadejaje se obilnega obiska, beležim udani.
Ivan Crismancich.

Anton Zerjal
TRST - ulica Belvedere št. 3 - TRST
priporoča svojim cenjenim rojakom v mestu, okolici in na deželi vedno sveže jedilno in kolonijalno blago, tu in inozemskih testenin, raznovrstnega olja. Pošilja na deželo na debelo in drobno.
Cene zmerne.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov
Josip Mreule
TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ozerskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Novo prodajalnice jestvin,
založene z blagom prve vrste kakor kavo, sladkor, olje, milo, belo in turško moko, otrobe itd. itd. priporoča
Andrej Šuc
Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossetti) Trst.

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vokal ul. Torre.)

Zaloga izgotovljene obleke
za gospode, dečke in otroke.
Velik izbor suknene blaga za obleke po meri. — Bogat izbor površnikov, ulstrov, ranglan, plašev in havelokov po tovarniški ceni.
Konkurenca nemogoča.

PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. nuove št. 5. Poste (vokal ul. Torre bianca)

Velikanski prihranek: se zadobi s kurjavo stedičnikov in pečij, ako se rabi
L'Antracit (posebna znamka)
ki se vdobiva v zalogi oglja
v ulici Lazzaretto vecchio št. 52
kjer se tudi prodaja oglje „Gries“ posebno pripravno za pekarne.
Nizke cene.

Nad 40-leten uspeh.
Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.
PASTIGLIE PRENDINI
(od ogolunjenih sladke skorje)
Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.
Odlikovane z kolajnam in diplomami na prvih mednarodnih razstavah.
Počasne se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upadanju glasu, kataru.
Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobijo čist in svež glas.
NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
V skatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

„Al Trifoglio“ Niko von Perrelli
TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST
(zraven zaloge buteljke g. Hackerja.)
Izbera vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradca.
Izvoz jajc, divjačine in volovskega mesa.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Tomaževa žlindra
(na debelo in drobno)
Nova krma „Melassit“
za konje, vole, krave, prašiče.
Kilo po 20 stotink. Vreče od 50 kg. K 8.
Prodaja
HUBER & Comp. v TRSTU
v ulici Madonna št. 7 (naspoti bivšemu parnemu mlinu).

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefona št. 847.
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljeni ohišja skladišča.
Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**.
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG
Točna postrežba in nizke cene.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster
Josip Stantič
Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd. orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.
TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Prodaja najboljša voščila (biks) **Fredin**
Cene nizke. Postrežba točna.

Podpirajte!!
„Dijaško podporno društvo“
v TRSTU!!
„CHOCOLAT LOBOSITZ“
ČOKOLADE
CAJNO PECIVO
BONBONI
DESERTE
KAKAO
KEKS
KAVINE PRIMESI

Ivan Petelin
tovarna testenin
TRST
ul. S. Francesco d'assisi 47.

Leon Fano TRST
ulica Nuova 42
zlatar in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema popravila po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov
Vinko Škerk
TRST - ulica Acquedotto št. 15 - TRST
Filijalka v ulici Miramare št. 13
Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najhitrejši način ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Restaurant FINDING
ul. Cologna II-13
Dreherjevo in plzensko pivo
Nemška in italijanska kuhinja
Izvrstna vina.
Največji lokal za plese.
Vtr. Kegljističe.

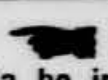
DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8
Izbor drog, barv, čopičev, pokostil, parumov, fin. mile. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega sirupa tamarindo, malinovca itd. itd.

Gostilna T. MAJCEN
ul. Nicolò Macchiavelli 34 (ex Forn).
Toči istrska in dalmatinska vina, beli opolo, posej a tirolska vina. Prve vrste pivo. Gorke in mrzle jedila.
Sprejema naročbe na kosila in večerje.
NB. Za družino istrsko vino po 36 od 5 litrov naprej po 34.

Moderci, Viktorija in Radikal,

po 50, 170, gld. 1.25, 1.30, 1.50, 1.80, 2.20 3. — in 4.20
VELIK IZBOR
vseh predmetov za jesen in zimo.
Volneno blago vseh vrst in različnih ceni tudi za moške, ali tenške obleke, barhant bel in barvan židane in volnene šerpe za ženske, zimske rokavice pletne ali od kože, volnene bombažne in barhantae jope in spodnje hlače itd. ter različno perilo
Jakob Klemenc,
manifakturna prodajalnica
TRST — ul. S. Antonio št. 1. — TRST
Na zahtevo franco vzorci in ceniki.

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „JELEN“
Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Udobiva se povsod!**
JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.

Natječaj.

Usljed zaključka obč. zastupstva od 16. prosinca 1904 raspisuje natječaj na mjesto blagajnika kod podpisana glavarstva.

Natjecatelji dokazujuće osposobljenje za rečeno mjesto, kao i podpuno poznavanje hrvatskog i talijanskog jezika za uredovnu porabu, imaju podnijeti molbe kod podpisana glavarstva do konca mjeseca veljače 1905. Na rečenim mjestom skupčana je jamčevina od 1000 kr. u gotovom ili u vriednostnim predmetima odnosno jamstvo po drugoj poznatoj i sjegurnoj osobi.

Plaća, koja će se izplaćivati u naknadnim mjesecnim obrocima biti će dogovorno ustanovljena.

Glavarstvo občine.

Buzet, dne 24. januarja 1905.

Načelnik:

A. KLARIĆ l. r.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - T. ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kolenina bela in siva. Maje, šlaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, nogovnice, čipke in žamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

ANTON SKERL

mehanik, zaprišežen zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah. TELEFON št. 1734.

URAR
F. PERTOT
Trst, ul. Poste nove 9
priporoča veliki izbor ur:
Omega, Schaffhouse Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe.
Izbor ur za birmo
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

JAKOB SOTLAR

Via dei Bacchi 3.

Zaloga dalmatinskih in istrskih vin prve vrste. Vsakovrstni desertni likerji. Najfinejši spirit za konzerve.

Prodaja na debelo in drobno.

Dostavljen na dom.

Oglas.

V novo otvorenej kleti se nahajajo sledeča calmatnska vina:

črno po 32 novč.

opolo „ 36 „

belo „ 40 „

v zaprtih butilkah po 80 novč., fino žganje dalmatinsko olje po 48 novč.

MAKALE & KULUŠIĆ

Chiozza 19 „Alla borgata di Sebenico“ Chiozza 19
ulica dele Ponte br. 6

Fondo Coroneo!

Največja razstava sedanosti:

Traberjev svetovnoznani anatomski muzej.

Nad 1000 razstavljenih predmetov.

Otvorjen vsak dan od 9. predp. do 9. zvečer

V petek samo za dame.

Vstopnina 40 st., vojaki in otroci 20 st.

Varstvena znamka: „SIDRO“.
LINEMENT. CAPSICI COMP.
nadomestek
pain ekspelerja
je pripoznano kot izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 140 K in po 2 K v vseh lekarnah.
Pri vkupovanju tega povsod preljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtkih z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarnice in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalen izdelek.
Richterjeva lekarnica „pri zlatem orlu“
PRAGA, Elizabetine ulice št. 5, nova.
Dnevno razpošiljanje.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Paternel v ulici Gula št. 76 je dobili vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turško in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

Čevljarnica

IV. LOKAN

TRST ul. Gula 7 (p. ljud. vrta)

izvršuje točno in elegant. vsakovrstna obuvala za gospe, gospode in otroke. Specialiteta: obuvalo za defektne noge; obuvalo po kositah zad. modela.

Tomasoni Ulisse

Trst slikar-dekorater. Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sol in napljev v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo št. 19.

Podpisani priporoča svojo

NOVO PEKARNO

IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu istrske ulice 12 (xtrava st. šole). Vedno sveže kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Pestrožba točna. **Benedikt Suban**

MIRODILNICA

Simona Skrinjar

ulica Farneto št. 33

podružnica

ul. Settefontane 629 sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahitevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Nova prodajalnica

Romolo Perini

zlatar in drogljar

Via del Rivo 26

Sprejema poprave, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravila ure na jamstvo.

Ticijan Salvatore

ornam. kamnoseški mojster

DELA VNICA

spominskih kamnov

marmorza pohištvo

Trst ul. Farneto 37

Prodajalnica jestvin in kolonijal

napoljskih in tuzemskih

testenin, olja, kisa, mila

Ivan Počkaj

TRST ul. Petronio 2

vogal ulice Settefontane

Zaloga moke, žita, otrobov na izbero.

Vedno svže blago.

Pošiljanje na dom in od 5

kg. na deželo.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 3

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom.

— Telefon št. 1664. —

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.

Josip Muha,

ul. Cavana (uhod ulica Cavazzeni št. 3).

—

MIRODILNICA

Henrik Bonetta

ul. Carradori 18 (vogal Geppa)

Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, ščetk, čopičev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, špirita (žeste) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.

Nizke cene.

Prodaja na debelo in drobno

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath

Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.

Konkurenčne cene.

PEKARNA

Stojizij Gul

TRST - ul. Caserma 17 - TRST

(nasproti trgovinski kavarni)

priporoča v vsakem času svež kruh, sladčice itd. itd.

Sprejemanje domačega kruha v pecivo.

Prodaja moko prvih mlinov.

Pošiljanje na dom.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinovne mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

— Otorila se je nova prodajalnica —
modnih predmetov (angleške specialitete) za gospe
Fran Lanfredini
ul. Sv. Antona št. 2 (Palača Treves).

Jržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
— Vhod po glavnih stopnicah. —
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadrge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shranbo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE
so naše stiskalnice „ERGOLE“
najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.
HIDRAVLICNA STISKALNICA.
Najboljše avtomatično patentovane tlačne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.
„Syphonia“ plugi, stroji, za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. — Slamozreznica, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.
Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničenega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.
PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJSKA TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.
Ceniki z množestvilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Anton Zlobec

TRST — Campo S. Giacomo št. 16 — TRST (zraven cerkve)

priporoča cenjenemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi svojo novo otvoreno

ZALOGA OLJA, KISA, MILA itd.

na debelo in drobno ter po najnižjih cenah.

— Svoji k svojim! —

CESARE ALPRON
komisije in zastopstva
TRST
ulica Acquedotto 85, I.

Podpisani naznanja cenj. občinstvu, da je prevzel dobro poznano

gostilno „Al Trifoglio“

v ulici Belvedere št. 5.

V gostilni se toči izvrstno istrsko, dalmatinsko in vipavsko vino in tudi kuhinja je vedno preskrbljena z gostimi in mrzlimi jedili.

Priporočuje se obilega obiska, beliči spoštovanjem

F. Buković.

ULICA CASERMA št. 6

PRODAJALNICA manufaktur

in drobnarij, bombaževine, fuštanja, izgotovljenega perila, krp itd. itd.

vse po najnižjih cenah.

Ivan Visintini.

Ivan Koschel

prodajalnica jedilnega blaga

TRST. — Trg Barriera vecchia 8 — TRST.

Prodaja na debelo in drobno. Moka prvih mlinov Ogrske in Levanta. Otrobi. Ores. Testenine tu in inozemske itd. itd.

Zaloga istrskih in dalmat. vin

v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brsko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.

Za obilne naročbe se priporoča

IVAN TONEL.

Dobro vpeljana in na glavnem trgu že več let obstoječa

PEKARNA

se odda v najem radi bolezn. — Pomudbe sprejema I. PERTOT trgovca v Nabrežini.

MIRODILNICA

Emiliju Cumar pok. **Friderika**

Opečina št. 209 zraven kavarne „All' Elletrovia“

Velika izbora in zaloga

šip, žebelj, barv, čopičev, mineralnih vod, vinskega špirita, voščenih in lojevih sveč. Kisline, laneno olje, navadno in dišeče mlo.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo

obleči, naj se poda v

prodajalnico

izgotovljenih oblek

Barriera vecchia 5

kjer se vsaki dan izdeluje obleka

v lastni krojačnici.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebni

disinfektirani parfemirani

zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Fragi.
Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.